

In memoriam Dr. Ramon Martí i Bonet

El passat 30 de juny ens va deixar de forma sobtada el nostre company i amic, el Dr. Ramon Martí i Bonet, fundador i president de l'Institut Català de Retina.

El Dr. Martí va néixer el 3 d'abril de 1944 a Terrassa i era el cinquè de sis germans. Va estudiar Medicina a la Universitat de Barcelona i inicialment es va dedicar a la cardiologia i a la pneumologia, que en aquella època eren una sola especialitat. Va treballar a l'Hospital del Tòrax o Sanatori de Terrassa, però animat pel Dr. Trias, oftalmòleg de Terrassa, es va decantar cap a l'especialitat de l'Oftalmologia, en la que es va formar a l'Hospital Clínic.

Al llarg de la seva activitat sanitària, va abordar els camps de l'assistència, la investigació, la docència i l'emprenedoria. A nivell assistencial va formar part del Servei d'Oftalmologia de l'Hospital de Sant Pau, on va arribar a ser cap de secció de Retina. Va establir a més una consulta a Terrassa, un centre que s'ha mantingut fins a l'actualitat.

El pasado 30 de junio nos dejó de forma repentina nuestro compañero y amigo, el Dr. Ramon Martí Bonet, fundador y presidente l'Institut Català de Retina.

El Dr. Martí nació el 3 de abril de 1944 en Terrassa y era el quinto de seis hermanos. Estudió Medicina en la Universidad de Barcelona e inicialmente se dedicó a la cardiología y la neumología, que en aquella época eran una sola especialidad. Trabajó en el Hospital del Tórax o Sanatori de Terrassa. pero animado por el Dr. Trias, oftalmólogo de Terrassa, se decantó hacia la especialidad de la Oftalmología, en la que se formó en el Hospital Clínic.

A lo largo de su actividad sanitaria, abordó los campos de la asistencia, la investigación, la docencia y el emprendimiento. A nivel asistencial formó parte del Servicio de Oftalmología del Hospital de Sant Pau, donde llegó a ser jefe de sección de Retina. Estableció además una consulta en Terrassa, un centro que se ha mantenido hasta la actualidad.

Correspondencia:

Ignasi Jürgens Mestre

E-mail: 27539ijm@comb.cat

Celebrant del 10 anys d'ICR (1996).

Simposi Internacional de Màcula amb festa al Cercle del Liceu pels 15 anys d'ICR (2001).

Cirurgia en Directe retransmesa al CosmoCaixa pels 20 anys d'ICR (2006).

Festa de celebració dels 25 anys d'ICR (2011).

Celebrant els 10 anys de la Fundació Ramon Martí i Bonet contra la Ceguera a la Reial Acadèmia de Medicina (2018).

Durant aquesta època va desenvolupar un projecte relacionat amb implants de retina absorbibles, que es va publicar l'any 1987 a la prestigiosa revista *Retina* i que va ser inclòs en un capítol del tractat *Retinal Detachment*, de Ronald Michels. Aquest treball li va merèixer el títol de Doctor en Medicina per la Universitat Autònoma de Barcelona, amb la qualificació *cum laude*.

Fruit de la seva passió per la retina mèdica i quirúrgica, l'any 1986 va fundar a Barcelona l'Institut Català de Retina, un centre inicialment dedicat al diagnòstic i tractament de les malalties de la retina i del vitri, així com a l'atenció de qualsevol tipus d'urgència oftalmològica. Al cap d'un temps va començar a incloure-hi la resta de subespecialitats i a incorporar-hi col·laboradors altament qualificats, així com els últims avenços tecnològics tant per a la realització de proves diagnòstiques com pel que fa a làsers i procediments quirúrgics i terapèutics, el que convertiria a l'ICR en una organització pionera i de reconegut prestigi dins del camp de l'oftalmologia.

Durante esta época desarrolló un proyecto relacionado con implantes de retina absorbibles, que se publicó en 1987 en la prestigiosa revista Retina y que fue incluido en un capítulo del tratado Retinal Detachment, de Ronald Michels. Este trabajo le mereció el título de Doctor en Medicina por la Universidad Autónoma de Barcelona, con la calificación cum laude.

Fruto de su pasión por la retina médica y quirúrgica, en 1986 fundó en Barcelona el Institut Català de Retina, un centro inicialmente dedicado al diagnóstico y tratamiento de las enfermedades de la retina y del vítreo, así como la atención de cualquier tipo de urgencia oftalmológica. Al cabo de un tiempo empezó a incluir el resto de subespecialidades y a incorporar colaboradores altamente cualificados, así como los últimos avances tecnológicos tanto para la realización de pruebas diagnósticas, tratamientos con láser y procedimientos quirúrgicos y terapéuticos, lo que convertiría ICR en una organización pionera y de reconocido prestigio en el campo de la oftalmología.

A nivell docent, gaudia transmetent els seus coneixements, especialment els de retina, als companys que l'envoltaven. Va participar a les sessions clíniques del centre fins el darrer moment, fossin presencials o telemàtiques, i va assistir any rere any al congrés anual de la Societat Catalana d'Oftalmologia. Conscient de que la medicina és una ciència en constant evolució, li agradava estar al corrent de les darreres novetats.

Va donar suport perquè el Departament de Recerca de l'Institut Català de Retina fos una realitat i va formar part de la Comissió de Recerca de l'ICR des dels inicis, on es gesten els projectes d'investigació aplicada en els quals es treballa de manera conjunta amb universitats i centres d'investigació de prestigi. Així va poder ser testimoni de com la investigació clínica i aplicada, coordinada des del Departament de Recerca, aporta nous coneixements, rigor i solidesa a l'atenció sanitària que ofereix el centre.

En aquest sentit, l'any 2007 va promoure i finançar la Beca ICR per Projectes de Recerca Oftalmològica destinada a un treball d'investigació en Oftalmologia elaborat per membres de la Societat Catalana d'Oftalmologia i que pretenia donar suport a la recerca generada a Catalunya.

A nivell personal destacava per la seva estima pels valors que representa la família i pel seu tracte proper i personalitzat a tots els seus pacients. Era una persona silenciosa i discreta, creativa, disposada en qualsevol moment a col·laborar, ajudar i fer costat a qui ho necessitava o l'hi demanava. Confiava en els companys de feina, delegava i deixava fer.

Fruit de la seva passió i del seu compromís amb els més desfavorits, l'any 2008 va crear la Fundació Ramon Martí i Bonet contra la ceguera, una fundació sense ànim de lucre que ha esdevingut clau en la cura de la salut visual de les persones més vulnerables. Des de la fundació que presidia va crear projectes propis i oferir servei oftalmològic a persones sense recursos, tant a nivell local amb el projecte "Visió per a tothom a Catalunya", com internacional, amb projectes al Txad, al Perú, a l'Índia, a Nicaragua, etc. La seva empremta quedarà sens dubte en aquests països, on va destacar sempre per la seva voluntat no només d'ajudar, sinó també de formar els professionals locals i dotar-los dels quiròfans i del material necessari per tal que fossin autònoms.

La família, les amistats, els pacients, el personal i col·laboradors del Grup ICR i de la Fundació Ramon Martí i Bonet, el recordarem sempre com una persona intel·ligent, de fermes principis, treba-

A nivel docente, gozaba transmitiendo sus conocimientos, especialmente los de retina, a los compañeros que le rodeaban. Participó en las sesiones clínicas del centro hasta el último momento, ya fueran presenciales o telemáticas, y asistió año tras año al congreso anual de la Societat Catalana d'Oftalmologia. Consciente de que la medicina es una ciencia en constante evolución, le gustaba estar al corriente de las últimas novedades.

Dio apoyo para que el Departamento de Investigación de l'Institut Català de Retina fuera una realidad y formó parte de la Comisión de Investigación del ICR desde los inicios, donde se inician los proyectos de investigación aplicada en los que se trabaja de manera conjunta con universidades y centros de investigación de prestigio. Así pudo ser testigo de cómo la investigación clínica y aplicada, coordinada desde el Departamento de Investigación, aporta nuevos conocimientos, rigor y solidez a la atención sanitaria que ofrece el centro.

En este sentido, en 2007 promovió y financió la Beca ICR para Proyectos de Investigación Oftalmológica destinada a un trabajo de investigación en Oftalmología elaborado por miembros de la Societat Catalana d'Oftalmologia y que pretendía apoyar la investigación generada en Cataluña.

A nivel personal destacaba por su aprecio por los valores que representa la familia y por su trato cercano y personalizado a todos sus pacientes. Era una persona silenciosa y discreta, creativa, dispuesta en cualquier momento a colaborar, ayudar y apoyar a quien lo necesitaba o se lo pedía. Confiaba en los compañeros de trabajo, delegaba y dejaba hacer.

Fruto de su pasión y de su compromiso con los más desfavorecidos, en 2008 creó la Fundació Ramon Martí i Bonet contra la ceguera, una fundación sin ánimo de lucro que ha sido clave en el cuidado de la salud visual de las personas más vulnerables. Desde la fundación que presidía creó proyectos propios y ofreció servicio oftalmológico a personas sin recursos, tanto a nivel local con el proyecto "Visió per a tothom a Catalunya", como internacional, con proyectos en Chad, en Perú, en la India, en Nicaragua, etc. Su huella quedará sin duda en estos países, donde destacó siempre por su voluntad, no sólo de ayudar, sino también de formar a los profesionales locales y dotarlos de los quirófanos y del material necesario para que fueran autónomos.

La familia, las amistades, los pacientes, el personal y colaboradores del Grupo ICR y de la Fundació Ramon Martí i Bonet, lo recordaremos siempre como una persona inteligente, de firmes principios, trabajadora y comprometida. Le estaremos eternamente agradecidos

lladora i compromesa. Li estarem eternament agraïts per tot el que ens ha ensenyat al llarg dels anys i, malgrat la seva absència, sabem que la seva trajectòria deixarà sempre una marca a tothom qui el va conèixer.

El compromís, la dedicació i l'honestetat amb que es va entregar esdevindran sens dubte la nostra força.

Descansi en pau.

Dr. Ignasi Jürgens

por todo lo que nos ha enseñado a lo largo de los años y, a pesar de su ausencia, sabemos que su trayectoria dejará siempre una huella a todo el que lo conoció.

El compromiso, la dedicación y la honestidad con que se entregó serán sin duda nuestra fuerza.

Descanse en paz.

Dr. Ignasi Jürgens